

Peter Knippels

Stel, u beschikt over iets nieuws. Een bolgewasje uit een ver, exotisch, land, en u heeft een paar plantjes kunnen bemachtigen. Na een paar jaar blijken de planten nauwelijks zijbollen te maken, zeg maar geen. De plant bloeit wel, maar vormt geen zaden. Welke wegen kunnen dan nog worden bewandeld om toch een partijtje op te bouwen. Ik zou zeggen heel eenvoudig: zet het mes erin.

Op basis van de literatuur over vermeerderen kan de conclusie worden getrokken dat parteren, schubben of dubbelschubben mogelijke vermeerderingstechnie-

FOTO'S PETER KNIPPELS

GESNEDEN BOL
CRINUM POWELLII MET
JONGE PLANTEN

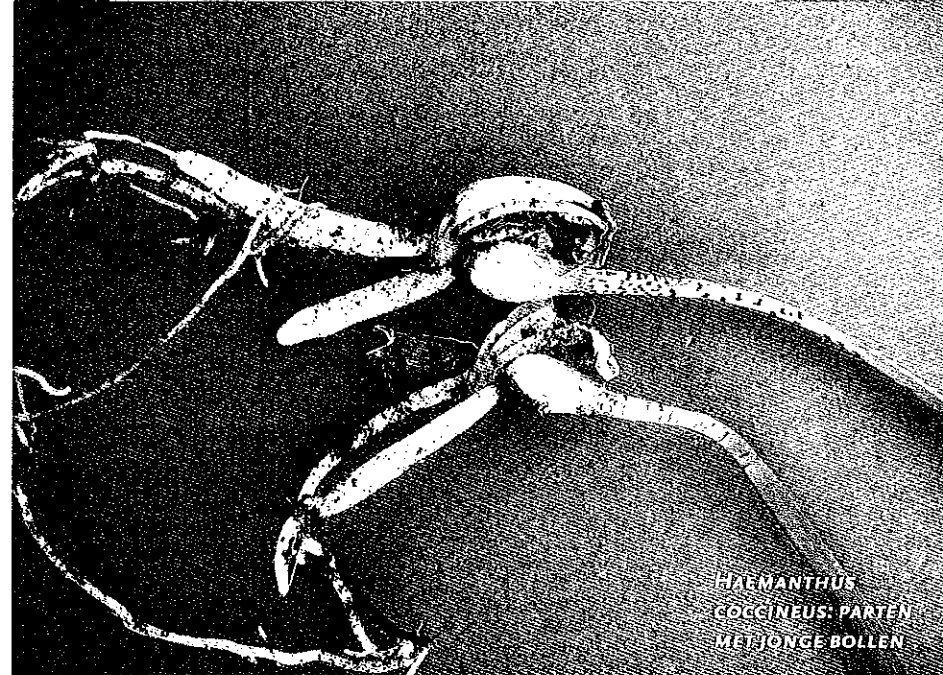
ken zijn voor bijzondere bolgewassen. Niet altijd wordt ingegaan op wintergroeiende bolgewassen of bolgewassen die géén koude rustperiode behoeven. Het meeste houvast biedt een artikel uit 1997 van Van Leeuwen en Van der Weijden, getiteld 'Propagation of Specialty Bulbs by Chipping'. Dit artikel verscheen in een bundel, die werd uitgebracht naar aanleiding van het zevende internationale bollencongres dat in 1996 plaatsvond in Israël.

In de periode 1997-2000 heb ik bij een aantal bijzondere bolgewassen geëxperimenteerd met parteren, dubbelschubben en schubben. Wat betreft de wintergroeiers waren dat *Albuca species*, *Drimia haworthioides*, *Haemanthus albiflos*, *Haemanthus coccineus*, *Lachenalia mathewsii*, *Lachenalia unicolor* en *Veltheimia capensis*. De beproefde zomergroeiers waren *Bowiea volubilis*, *Crinum powellii*, *Drimiopsis maculata*, *Eucomis bicolor* en *Galtonia candicans*. Op basis van ervaringen en literatuur lijkt het onderstaande het meest bruikbaar te zijn voor zowel zomer- als wintergroeiers:

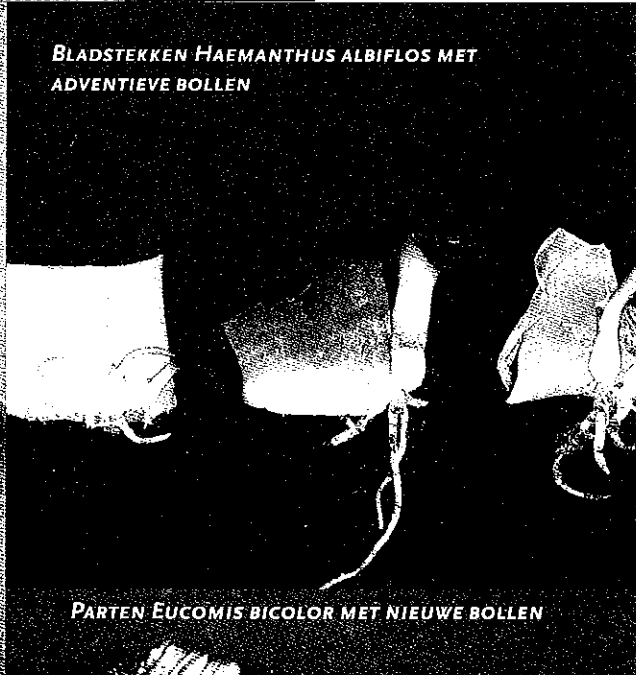
- Vermeerderingsmethode: parteren.
 - Moment vermeerderen: begin van de rustperiode.
 - Duur bewaring in vermiculiet: (maximaal) 12 weken.
- In deze periode worden de nieuwe bollen gevormd, die in rust gaan tot het volgende groeizeen. Zijn er binnen deze periode bollen gevormd, plant deze dan direct uit in de grond:
- Verhouding vermiculiet : water = 10 : 1
 - Verhouding vermiculiet : boldelen = 1 : 1
 - Bewaartemperatuur 20-25°C.
 - Uitplanten in vochtig gemaakte grond.
 - De planten neerzetten op een schaduwrijke plaats.
- Bent u van plan een soort te vermeerderen door parteren, doe dan niet te 'zuinig'. Neem één of meer groeiende, gezonde planten. Zou u uitgaan van wat 'kwarrende' planten, dan is de kans aannemelijk dat deze het parteren niet overleven. Ze zijn immers niet gezond genoeg of hebben anderszins een tik opgelopen. Niet voor niets zijn ze niet in hun beste doen. Op basis van ervaringen kan ik u dit verzekeren. Vindt u parteren een te rigoureuze vermeerderingsmethode, dan kan bladstekken een mogelijkheid zijn. Deze optie is door verschillende onderzoekers met succes beproefd, met onder andere *Lachenalia* en *Eucomis*soorten, hyacinten en met *Haemanthus albiflos*.

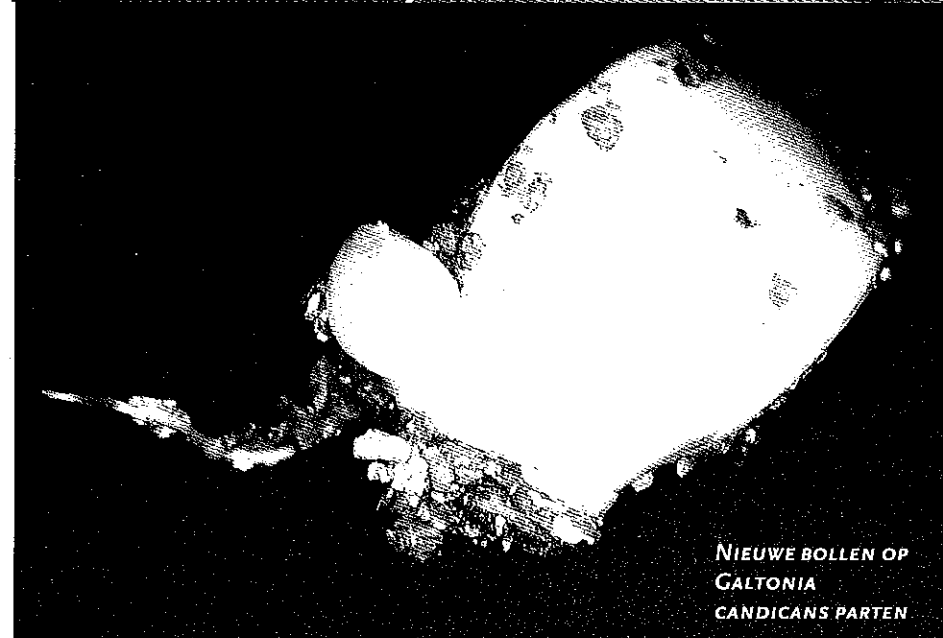
GALTONIA CANDICANS:
PARTEN IN VERMICULIET

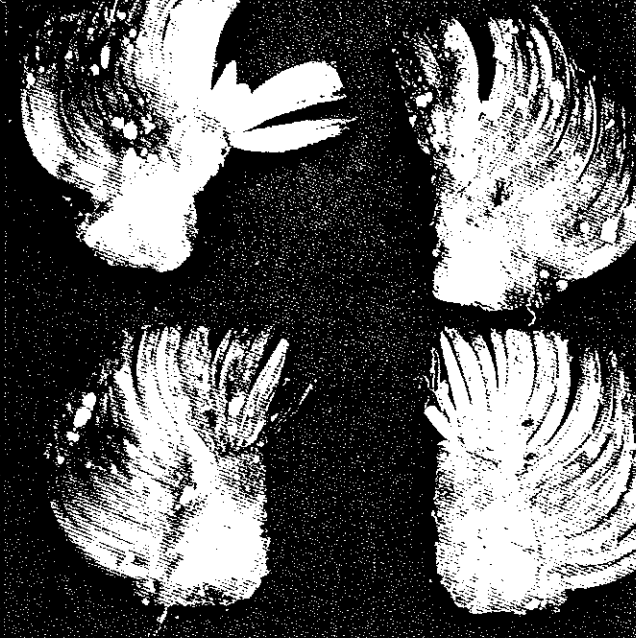
HAEMANTHUS
COCCINEUS: PARTEN
MET JONGE BOLLEN

BLADSTEKKEN HAEMANTHUS ALBIFLOS MET
ADVENTIEVE BOLLEN

NIEUWE BOLLEN OP
GALTONIA
CANDICANS PARTEN

PARTEN EUCOMIS BICOLOR MET NIEUWE BOLLEN